

Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en diensten

3300001 Ziekenhuizen & psychiatrische verzorgingstehuizen

Loonsvoorwaarden.....	2
Collectieve arbeidsovereenkomst van 22 oktober 1991 (29.117)	2
Vaststelling van de berekeningswijze van de anciënniteit van de werknemers die met succes een vorming tot verpleegkundige voltooid hebben	3
Collectieve arbeidsovereenkomst van 27 oktober 2003 (69.047)	3
Bijzondere collectieve arbeidsovereenkomst van 10 september 2007	4
Collectieve arbeidsovereenkomst van 10 september 2007 (85.666)	4
Arbeids- en loonvoorwaarden	5
Collectieve arbeidsovereenkomst van 26 januari 2009 (91.588).....	5
Harmonisatie van de barema's van de zorgkundigen	15
Collectieve arbeidsovereenkomst van 7 november 2013 (118.385)	15
Bepaling van sectorale referentiefuncties en een sectorale functieclassificatie.....	16
Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 september 2016 (135.642)	16

Loonsvoorwaarden

Collectieve arbeidsovereenkomst van 22 oktober 1991 (29.117)

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de werknemers van de instellingen die onder het Paritair Subcomité voor de privé-ziekenhuizen ressorteren.

Onder werknemers wordt verstaan, het mannelijk en vrouwelijk werklieden- en bediendepersoneel.

Artikel 3

De personeelsleden die ingedeeld zijn in de loonschaal 1.10 zullen vanaf 1 december 1991 ingedeeld worden in de schaal 1.12 en dit met behoud van de verworven anciënniteit.

Artikel 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 november 1991 en is gesloten voor onbepaalde duur.

Vaststelling van de berekeningswijze van de anciënniteit van de werknemers die met succes een vorming tot verpleegkundige voltooid hebben

Collectieve arbeidsovereenkomst van 27 oktober 2003 (69.047)

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werknemers van de instellingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de gezondheidsdiensten en die behoren tot de zogenaamde "federale" gezondheidssectoren, met name de privé-ziekenhuizen, de rustoorden voor bejaarden en de rust- en verzorgingstehuizen (ROB-RVT), de diensten voor thuisverpleging, de autonome revalidatiecentra en de bloedtransfusiecentra van het Belgische Rode Kruis.

Onder "werknemers" wordt verstaan : het mannelijk en vrouwelijk werklieden- en bediendenpersoneel.

Art. 2. De werknemer en werkgever kunnen, na het succesvol voltooien door de werknemer van een opleiding tot verpleegkundige, overeenkomen tot een functiewijziging van de werknemer.

Er moet dan een schriftelijk bijvoegsel aan de bestaande arbeidsovereenkomst opgesteld en ondertekend worden door de werkgever en werknemer, dat verplichtend volgende elementen vermeldt :

- de nieuwe functie van verpleegkundige;
- nieuwe baremaschaal en desgevallend de overeenstemmende categorie;
- de nieuwe baremieke anciënniteit, zoals bepaald in artikel 3 van de huidige collectieve arbeidsovereenkomst;
- de datum van inwerkingtreding van dit bijvoegsel.

Art. 3. De baremieke anciënniteit van de werknemer, bedoeld in huidige collectieve arbeidsovereenkomst, is de in de vorige functie verworven baremieke anciënniteit, maar geplafonneerd tot de anciënniteit die hij zou hebben kunnen doen gelden als hij zijn loopbaan in de nieuwe loonschaal had aangevat, dus rekening houdend met de aanvangsleeftijd in deze loonschaal.

Indien deze wijze van berekening tot een vermindering van de bezoldiging van de werknemer leidt, zal deze in de nieuwe baremaschaal van een baremieke anciënniteit genieten juist boven het bedrag van de bezoldiging die hij in de oude baremaschaal ontving.

Art. 4. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 oktober 2003.

Zij wordt afgesloten voor onbepaalde tijd.

Bijzondere collectieve arbeidsovereenkomst van 10 september 2007

Collectieve arbeidsovereenkomst van 10 september 2007 (85.666)

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werknemers van de ondernemingen die sinds 8 juni 2007 ressorteren onder het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten.

Art. 2. Alle beslissingen en collectieve arbeidsovereenkomsten, gesloten in het Paritair Comité voor de gezondheidsdiensten, het Paritair Subcomité voor de privé-ziekenhuizen, het Paritair Subcomité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten en het Paritair Subcomité voor de tandprothese, die nog van kracht zijn op 7 juni 2007 worden van toepassing op de in artikel 1 bedoelde ondernemingen.

Art. 3. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 8 juni 2007 en is gesloten voor een onbepaalde duur.

Arbeids- en loonvoorwaarden

Collectieve arbeidsovereenkomst van 26 januari 2009 (91.588)

HOOFDSTUK I. Toepassingsgebied

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en de werknemers van :

- de inrichtingen die aan de wet op de ziekenhuizen onderworpen zijn;
- de psychiatrische verzorgingstehuizen.

Onder "werknemers" wordt verstaan : het mannelijk en vrouwelijk werklieden- en bediendepersoneel.

HOOFDSTUK III.

Werknemers die hoofdzakelijk handenarbeid verrichten

Art. 5. Aan de werknemers die hoofdzakelijk handenarbeid verrichten worden volgende graden toegekend :

- ongeschoold werkman - onderhoudsman;
- halfgeschoold werkman B;
- geschoold werkman A;
- geschoold werkman B;
- eerste werkman A;
- eerste werkman B;
- ploegbaas B;
- werkleider;
- werkmeester.

Art. 6. Toekenningmodaliteiten tot de graden.

De graad van ongeschoold werkman en onderhoudswerkman wordt toegekend aan de werknemer die niet in het bezit is van een diploma, brevet of getuigschrift.

De graad van halfgeschoold werkman B wordt toegekend aan de werknemer die een vorming of beroepsbekwaamheid bezit, gelijk aan het lager secundair beroepsonderwijs of onvolledig lager secundair technisch onderwijs.

De graad van geschoold werkman A wordt toegekend aan de werknemer die een vorming of beroepsbekwaamheid bezit, gelijk aan het hoger secundair beroepsonderwijs of lager secundair technisch onderwijs.

De graad van geschoold werkmán B wordt toegekend aan de werknemer die een vorming of beroepsbe-kwaamheid bezit, gelijk aan het hoger secundair beroepsonderwijs of het lager secundair technisch onderwijs en die bovendien een bijkomende vorming heeft genoten voor zijn functie.

De graad van eerste werkmán A wordt toegekend aan de werknemer die een vorming of beroepsbekwaamheid bezit, gelijk aan het hoger secundair technisch onderwijs.

De graad van eerste werkmán B wordt toegekend aan de werknemer die een vorming of beroepsbekwaamheid bezit, gelijk aan het hoger secundair technisch onderwijs en die bovendien een bijkomende vorming heeft genoten voor zijn functie.

De graad van ploegbaas B wordt toegekend aan de werknemer die verantwoordelijk is voor een groep werklíeden en met een coördinatie-opdracht voor de activiteiten van deze groep is belast.

De graad van werkleider wordt toegekend aan de werknemer die de leiding heeft van het geheel van de werklíeden en belast is met een coördinatieopdracht voor de activiteiten van het geheel van de werklíeden.

De graad van werkmeester wordt toegekend aan de werknemer die in het bezit is van een diploma van hogere scholing en/of specialisatie.

Art. 7. Loonschalen

- de schaal 1.12 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van ongeschoold of halfgeschoold werkmán B en onderhoudswerkmán;
- de schaal 1.14 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van geschoold werkmán A;
- de schaal 1.22 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van geschoold werkmán B;
- de schaal 1.26 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van eerste werkmán A;
- de schaal 1.30 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van eerste werkmán B;
- de schaal 1.40 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van ploegbaas B;
- de schaal 1.54 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van werkleider;
- de schaal 1.59 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van werkmeester.

HOOFDSTUK IV.

Werknemers die hoofdzakelijk intellectuele arbeid verrichten

Afdeling 1. Administratief personeel

Art. 9. Aan het administratief personeel worden volgende graden toegekend :

- klasseerder;

- expeditionair;
- klerk;
- klerk-typist;
- eerstaanwezend klerk;
- eerstaanwezend klerk-typist;
- hoofdklerk; hoofdklerk-typist;
- klerk-stenotypist;
- eerstaanwezend klerk-stenotypist;
- hoofdklerk-stenotypist;
- opsteller;
- rekenplichtig opsteller;
- directiesecretaris;
- eerstaanwezend directiesecretaris;
- onderbureauchef;
- bestuurschef;
- verificateur;
- maatschappelijk assistent;
- hoofd maatschappelijk assistent;
- bestuurssecretaris.

Art. 10. Toekenningvoorwaarden tot de graden

a) De graden van klasseerder en expeditionair worden toegekend aan de werknemer die niet in het bezit is van een diploma, brevet of getuigschrift.

b) De graden van klerk, klerk-typist, eerstaanwezend klerk, eerstaanwezend klerk-typisch, hoofdklerk, hoofdklerk-typist, klerk-stenotypist, eerstaanwezend klerk-stenotypist en hoofdklerk-stenotypist worden toegekend aan de werknemer die in het bezit is van één van volgende diploma's of getuigschriften :

1° gehomologeerd getuigschrift van lagere secundaire studies of gelijkwaardig getuigschrift uitgereikt door een van regeringswege samengestelde examencommissie;

2° diploma van een tot de groep handel, administratie en organisatie behorende afdeling van een lagere secundaire technische leergang van een inrichting voor technisch onderwijs opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat, uitgereikt na een cyclus van tenminste zevenhonderdvijftig lestijden;

3° brevet van de afdeling "bureauwerk" of "kantoorwerk" uitgereikt door een hogere secundaire beroepsschool opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat;

4° diploma of studiegetuigschrift waaruit blijkt dat de eerste drie jaren middelbaar onderwijs met vrucht werden gevolgd en beëindigd voor het schooljaar 1965-1966 in een door de Staat opgerichte, gesubsidiëerde of erkende inrichting van middelbaar of technisch onderwijs;

0

5° studiegetuigschrift waaruit blijkt dat de eerste twee jaar lagere normaalstudies, aangevat onder de regeling van kracht op 31 augustus 1957, met vrucht werden gevolgd;

6° diploma of getuigschrift waaruit blijkt dat de eerste drie jaar studies in een technische school of in een technische afdeling toegevoegd aan een middelbare school opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat en gerangschikt in één van volgende categorieën : A3, A6/A3, A6/C1/A3, A3A, A7/A3, C1, C5/C1, C2/Aa, met vrucht werden gevolgd;

7° einddiploma of getuigschrift uitgereikt na een cyclus van tenminste zevenhonderdvijftig lestijden door een inrichting voor technisch onderwijs gerangschikt in categorie B3/B2, opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat en welke bij de toelating een diploma eist van volledige lagere secundaire studies of het welslagen voor een daarmede gelijkgesteld toelatingsexamen.

c) De graden van opsteller, rekenplichtig opsteller, directiesecretaris, eerstaanwezend directiesecretaris, onderbureauchef, bestuurschef en verificateur worden toegekend aan de werknemer die in het bezit is van één van volgende diploma's of getuigschriften :

1° gehomologeerd eindgetuigschrift of erkend diploma van middelbare studies van de hogere graad, ofwel : eindgetuigschrift van middelbare studies van de hogere graad en welslagen in - of vrijstelling van - het voorbereidend examen georganiseerd door de universiteit met het oog op de toelating tot de studies welke tot een wetenschappelijke graad leiden;

2° getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs uitgereikt door de examencommissie van de Staat voor het hoger middelbaar onderwijs;

3° einddiploma van hoger onderwijs van het korte type volgens volledig leerplan uitgereikt door een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat of door een van regeringswege samengestelde examencommissie;

4° gehomologeerd diploma van hogere secundaire technische studies of eindgetuigschrift van studies in een hogere secundaire technische school, na een cyclus van zes jaar met vrucht volbrachte secundaire studies, uitgereikt door een inrichting van technisch onderwijs opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat of door een van regeringswege samengestelde examencommissie;

5° diploma van een tot de groep handel, administratie en organisatie behorende afdeling van een hogere secundaire technische leergang van een inrichting voor technisch onderwijs opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat, uitgereikt na een cyclus van tenminste zevenhonderd vijftig lestijden;

6° diploma van een tot de groep handel, administratie en organisatie behorende afdeling van het economisch hoger onderwijs van het korte type sector "sociale

promotie”, uitgereikt door een inrichting opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat;

7° kandidaatsdiploma of -getuigschrift uitgereikt na een cyclus van tenminste twee jaar studie door een door de Staat opgerichte, gesubsidieerde of erkende hogere technische school van de derde graad, categorie A5;

8° getuigschrift uitgereikt na een van de voorbereidende proeven voorgeschreven door de artikelen 10, 10bis en 12 van de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens;

9° einddiploma of studiegetuigschrift uitgereikt door een inrichting voor technisch onderwijs opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat en gerangschikt in volgende categorieën : A1, A6/A1, A7/A1, C1/A1, A8/A1, A1/D, A2/An, C1/D, C5/C1/D en C1/An;

10° einddiploma of getuigschrift na drie jaar studies van de hogere secundaire cyclus uitgereikt door een inrichting voor technisch onderwijs opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat en gerangschikt in volgende categorieën : A2, A6/A2, A6/C1/A2, A7/A2, A8/A2, A2/A, C1, C1/A, C5/C1, C1/A2, voor zover evenwel de houders van deze diploma's of getuigschriften met vrucht een volledige cyclus van zes jaar studies, volgend op de lagere studies, hebben gevolgd;

11° einddiploma of -getuigschrift uitgereikt na een cyclus van tenminste zevenhonderd vijftig lestijden door een inrichting van technisch onderwijs gerangschikt in de categorie B3/B1 opgericht, gesubsidieerd of erkend door de Staat en welke, bij de toelating, een diploma eist van volledige hogere secundaire studies of het welslagen voor een daarmee gelijkgesteld toelatingsexamen.

d) De graad van maatschappelijk assistent wordt toegekend aan de werknemer die in het bezit is van een diploma van maatschappelijk assistent.

e) De graad van hoofdmaatschappelijk assistent wordt toegekend voor zover de dienst tenminste vier maatschappelijke assistenten omvat.

f) De graad van bestuurssecretaris wordt toegekend aan de werknemer die in het bezit is van één van volgende diploma's of getuigschriften :

1° wettelijk diploma van de academische graden van licentiaat, ingenieur of geaggregeerde;

2° wetenschappelijk diploma van dezelfde graden, met of zonder bijkomende kwalificatie, uitgereikt door de Belgische universiteiten met inbegrip van de aan deze universiteiten geannexeerde scholen, door de bij de wet met universiteiten gelijkgestelde scholen voor graden welke zij krachtens de wet verlenen indien de studies ten- minste vier jaar hebben omvat, ook wanneer een gedeelte van deze studies niet in een van voormelde onderwijsinrichtingen werd volbracht;

3° diploma van licentiaat in de handelswetenschappen, met of zonder bijkomende kwalificatie van handelsingenieur, van licentiaat in de bestuurswetenschappen, van licentiaat-vertaler of van licentiaat-tolk uitgereikt overeenkomstig de wet van 11 september 1933 op de bescherming van de titels van hoger onderwijs, door een van staatswege opgerichte, gesubsidieerde of erkende inrichting van hoger onderwijs van het lange type;

4° diploma van licentiaat in de politieke wetenschappen, de sociale wetenschappen, de bestuurswetenschappen en de handelswetenschappen ter bekroning van studies welke vóór 1 oktober 1943 werden aangevangen en ten- minste een cyclus van drie jaar hebben omvat;

5° diploma van licentiaat in de handelswetenschappen met of zonder bijkomende kwalificatie, van handelsingenieur, van licentiaat-vertaler of van licentiaat-tolk uitgereikt, overeenkomstig de wet van 11 september 1933 op de bescherming van de titels van hoger onderwijs, door van staatswege opgerichte, gesubsidieerde of erkende inrichtingen van hoger technisch onderwijs van de derde graad, categorie A5;

6° einddiploma of -getuigschrift uitgereikt na een cyclus van vijf jaar door de afdeling bestuurswetenschappen van het "Institut d'enseignement supérieur Lucien Cooremans" te Brussel, of het "Hoger Instituut voor bestuurs- en handelswetenschappen" te Brussel, of het "Provinciaal Hoger Instituut voor bestuurswetenschappen" te Antwerpen.

Art. 11. Loonschalen

- de schaal 1.12 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van klasseerder en van de graad van expeditionair;
- de schaal 1.22 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van klerk en klerk-typist;
- de schaal 1.26 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van eerstaanwezend klerk en eerstaanwezend klerk-typist;
- de schaal 1.40 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van hoofdklerk en hoofdklerk-typist;
- de schaal 1.24 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van klerk-stenotypist;
- de schaal 1.30 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van eerstaanwezend klerk-stenotypist;
- de schaal 1.45 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van hoofdklerk-stenotypist;
- de schaal 1.50 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van opsteller;
- de schaal 1.31 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van rekenplichtig opsteller;
- de schaal 1.39 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van directiesecretaris;
- de schaal 1.53 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van eerstaanwezend directiesecretaris;
- de schaal 1.47 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van

onderbureauchef;

- de schaal 1.62 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van verificateur;
- de schaal 1.63 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van bestuurschef;
- de schaal 1.55-1.61-1.77 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van maatschappelijk assistent;
- de schaal 1.78 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van hoofd maatschappelijk assistent;
- de schaal 1.80 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van bestuurssecretaris.

Afdeling 2. Technisch en paramedisch personeel

Art. 12. Aan het technisch en paramedisch personeel worden volgende graden toegekend :

- klasseerder;
- expeditionair;
- klerk;
- eerstaanwezend klerk;
- hoofdklerk;
- opsteller;
- laborant;
- diëtist, kinesitherapeut, ergotherapeut, logopedist, assistent klinisch laboratorium en anderen;
- hoofd assistent klinisch laboratorium;
- technisch ingenieur;
- eerstaanwezend technisch ingenieur;
- industrieel ingenieur.

Art. 13. Toekenningvoorwaarden tot de graden

a) De graden van klasseerder, expeditionair, klerk, eerstaanwezend klerk, hoofdklerk en opsteller worden toegekend overeenkomstig de bepalingen voorzien in artikel 11 betreffende het administratief personeel.

b) De graad van laborant wordt toegekend aan de werknemer die in het bezit is van een diploma van hoger secundair technisch onderwijs (A2).

c) De graden van diëtist, kinesitherapeut, ergotherapeut, logopedist, assistent klinisch laboratorium en anderen worden toegekend respectievelijk aan de werknemer die in het bezit is van een diploma van gegradueerde in de dieetleer, kinesitherapie, ergotherapie, logopedie, klinische scheikunde en andere.

d) De graad van hoofdassistent klinisch laboratorium wordt toegekend voor zover hij een afdeling beheert welke tenminste tien eenheden omvat.

e) De graad van technisch ingenieur wordt toegekend aan de werknemer die in het bezit is van een diploma van technisch ingenieur.

f) De graad van eerstaanwezend technisch ingenieur wordt toegekend aan de werknemer die in het bezit is van een diploma van technisch ingenieur en die bovendien een bijkomende vorming heeft genoten voor zijn functie.

g) De graad van industrieel ingenieur wordt toegekend aan de werknemer die in het bezit is van een diploma van industrieel ingenieur of waarvan het diploma gelijkgesteld is overeenkomstig de bepalingen van de wet van 18 februari 1977 betreffende de inrichting van het hoger onderwijs en inzonderheid van het technisch hoger en het agrarisch onderwijs van het lange type.

Art. 14. Loonschalen.

De schalen voorzien in artikel 11 voor het administratief personeel worden toegekend aan de titularissen van de graad van klasseerder, expeditionair, klerk, eerstaanwezend klerk, hoofdklerk en opsteller.

- de schaal 1.43-1.55 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van laborant;
- de schaal 1.55-1.61-1.77 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van diëtist, kinesitherapeut, ergotherapeut, logopedist en assistent klinisch laboratorium en anderen;
- de schaal 1.78 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van hoofdassistent klinisch laboratorium;
- de schaal 1.66 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van technisch ingenieur;
- de schaal 1.81 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van eerstaanwezend technisch ingenieur;
- de schaal 1.80 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van industrieel ingenieur.

Afdeling 3. Verplegingspersoneel en verzorgend personeel

Art. 15. Aan het verplegingspersoneel worden volgende graden toegekend :

- "hoofdvroedvrouw" - hoofdverpleegkundige;
- "adjunct-hoofdvroedvrouw"
- adjunct-hoofdverpleegkundige;
- "vroedvrouw" - gegradueerde verpleegkundige;
- gebrevetteerde verpleegkundige;
- verpleegassistent (nieuwe benaming : ziekenhuisassistent);
- ziekenhuisoppasser - ziekenverzorger;
- kinderverzorger - sanitaire helper;
- gezinshelper - bejaardenhelper.

Art. 16. Toekenningsvoorwaarden tot de graden

a) De graad van "hoofdvroedvrouw" of hoofdverpleegkundige (gekwaliceerde verplegende) wordt toegekend aan de "vroedvrouw" of de verpleegkundige die de leiding heeft van een verpleeggroep waarvoor hij verantwoordelijk is. Deze verpleeggroep omvat het personeel voor één verpleegeenheid.

- b) De graad van adjunct-"hoofdvroedvrouw" of adjunct-hoofdverpleegkundige (gekwalficeerde verplegende) wordt toegekend aan de "vroedvrouw" of de verpleegkundige die de "hoofdvroedvrouw" of de hoofdverpleegkundige bijstaat in zijn leiding van de verpleeggroep waarvoor hij verantwoordelijk is.
- c) De graad van "vroedvrouw" of gegradueerde verpleegkundige wordt toegekend aan de houder van het diploma van "vroedvrouw" of gegradueerde verpleegkundige of degene die is gerechtigd de titel "vroedvrouw" of gegadueerde verpleegkundige te voeren, overeenkomstig het koninklijk besluit van 17 augustus 1957, houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder het diploma van "vroedvrouw" of verpleegkundige wordt toegekend.
- d) De graad van gebrevetteerde verpleegkundige wordt toegekend aan de houder van het brevet van ziekenverpleegkundige of van een diploma van verpleegkundige van een hoger niveau.
- e) De graad van verpleegassistent wordt toegekend aan de houder van het brevet van verpleegassistent ingesteld bij koninklijk besluit van 17 augustus 1957, of van een brevet of diploma met een hoger niveau.
- De graad van verpleegassistent wordt eveneens toegekend aan de houder van het getuigschrift van ziekenoppasser of ziekenverzorger die :
- ofwel geslaagd is in het voorexamen voorzien bij artikel 6 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1962;
 - ofwel geslaagd is in een professionele proef.
- f) De graad van ziekenoppasser of ziekenverzorger wordt toegekend aan de houder van een getuigschrift van ziekenoppasser of ziekenverzorger.
- g) De graad van kinderverzorger wordt toegekend aan de houder van een brevet van kinderverzorger, ingesteld bij koninklijk besluit van 17 augustus 1957.
- h) De graad van sanitaire helper wordt toegekend aan de houder van een brevet van sanitaire helper.
- i) De graad van gezins- of bejaardenhelper wordt toegekend aan de houder van een bekwaamheidsgetuigschrift.

Art. 17. Loonschalen.

a) Verplegings- en verzorgingspersoneel.

De schaal 1.78 S wordt toegekend aan de titularissen van de graad van 'hoofdvroedvrouw' en hoofdverplegende (mannen en vrouwen).

De schaal 1.61-1.77 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van adjunct-"hoofdvroedvrouw" en adjunct-hoofdverpleegkundige.

De schaal 1.55-1.61-1.77 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van "vroedvrouw" en gegradueerde verpleegkundige alsmede bij overgangsregeling aan de verpleegkundigen-titularissen van het diploma A2 (oud stelsel) in dienst voor 1 augustus 1964.

De schaal 1.43-1.55 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van gebrevetteerde verpleegkundige.

De verpleegkundiges-titularissen van het diploma A2 (oud stelsel) in dienst na 1 augustus 1964 genieten dezelfde bezoldigingsregeling als de gebrevetteerde verpleegkundiges.

De basisschaal 1.40-1.57 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van ziekenhuisassistent.

De schaal 1.35 wordt toegekend aan de titularissen van de graad van kinderverzorg(st)er en sanitair help(st)er.

De schaal 1.26 wordt toegekend aan de gezins- en bejaardenhelp(st)er, in het bezit van het attest, afgeleverd door de bevoegde minister of staatssecretaris.

De schaal 1.22 wordt toegekend aan de gezins- en bejaardenhelp(st)er, niet in het bezit van voornoemd attest.

De schaal 1.22 wordt toegekend aan het niet gediplomeerd hulppersoneel en huishoudelijk personeel, dat niet in het bezit is van een diploma, attest, brevet, of getuigschrift vereist voor een taak welke tot de werkelijke verpleging hoort.

b) Valorisatie van bijkomende voorwaarden, meer bepaald betreffende de studies vereist voor de benoeming van het verplegings- en verzorgingspersoneel.

De valorisatie van genoemde voorwaarden mag geschieden op basis van één tweejaarlijkse verhoging, geldend voor de loonschalen van de betrokken graad, zonder hierbij het maximum van de betrokken loonschaal te overschrijden, voor het diploma van bijkomende specialisatie en voor het diploma van gegradueerde sociaal verpleegkundige, op voorwaarde nochtans dat dit diploma werkelijk wordt vereist bij het begeven van de betrekking of voor de uitoefening van de functie.

HOOFDSTUK VI. *Slotbepalingen*

Art. 24. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2009. Zij is gesloten voor onbepaalde duur.

Harmonisatie van de barema's van de zorgkundigen

Collectieve arbeidsovereenkomst van 7 november 2013 (118.385)

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op alle werkgevers en werknemers van de hierna volgende instellingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de gezondheidsinstellingen en -diensten :

- de inrichtingen die aan de wet op de ziekenhuizen onderworpen zijn;
- de psychiatrische verzorgingstehuizen;
- de rusthuizen voor bejaarden, de rust- en verzorgingstehuizen en de dagverzorgingscentra;
- de revalidatiecentra;
- de initiatieven van beschut wonen;
- de diensten voor thuisverpleging;
- de geïntegreerde diensten voor thuisverzorging;
- de diensten voor het bloed van het Rode Kruis van België;
- de medisch-pediatrie centra;
- de wijkgezondheidscentra.

Onder "werknemers" wordt verstaan : het mannelijk en vrouwelijk werkliden- en bediendepersoneel.

Art. 2. § 1. Het bestaande barema 1.35 wordt op uniforme wijze toegekend aan alle werknemers die beschikken over een definitieve registratie als zorgkundige (of, in voorkomend geval, beschikken over een voorlopige registratie als zorgkundige), zoals bepaald door het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, en door het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige of in voorkomend geval, beschikken over een voorlopige registratie als zorgkundige, en die effectief de functie van zorgkundige uitoefenen zoals omschreven in de hogervermelde koninklijke besluiten.

Art. 4. Deze collectieve arbeidsovereenkomst doet geen afbreuk aan gunstigere voorwaarden die reeds bestaan, noch aan de vrijheid van partijen om die in de toekomst overeen te komen.

Art. 5. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten voor onbepaalde tijd.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013, met uitzondering van de ziekenhuizen en de psychiatrische verzorgingstehuizen waar deze collectieve arbeidsovereenkomst uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2014.

Bepaling van sectorale referentiefuncties en een sectorale functieclassificatie

Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 september 2016 (135.642)

Artikel 1. Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werknemers van :

- de inrichtingen die aan de wet op de ziekenhuizen onderworpen zijn;
- de psychiatrische verzorgingstehuizen;
- de forensisch psychiatrische centra;
- de initiatieven van beschut wonen;
- de rusthuizen voor bejaarden, de rust- en verzorgingstehuizen en de dagverzorgingscentra;
- de revalidatiecentra;
- de thuisverpleging;
- de geïntegreerde diensten voor thuisverzorging;
- de diensten voor het bloed van het Rode Kruis van België;
- de medisch-pediatrische centra;
- de wijkgezondheidscentra.

Onder "werknemers" wordt verstaan : het mannelijk en vrouwelijk personeel.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst beperkt zich tot de rechten die geopend worden met het budget dat effectief ten laste wordt genomen door de bevoegde voogdijoverheid.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is niet van toepassing op leidinggevend personeel zoals bedoeld in artikel 4, 4° van de wet van 4 december 2007 betreffende de sociale verkiezingen, noch op de artsen, met uitzondering van de artsen in de wijkgezondheidscentra.

Art. 2. Doel

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel het bepalen van de sectorale referentiefuncties en de sectorale functieclassificatie.

De invoering van deze sectorale functieclassificatie in de ondernemingen behorend tot het toepassingsgebied van onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst, alsook de koppeling van deze functieclassificatie aan nieuwe barema's maakt onderdeel uit van afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomsten.

De bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten inzake functieclassificatie en loonschalen afgesloten in het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten en de loonschalen afgesproken in de ondernemingen behorend tot het toepassingsgebied van onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst blijven dus onverkort van toepassing.

De sectorale functieclassificatie op zich, zoals bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst, kan geen recht openen op een herziening van het overeengekomen loon, noch ten voordele, noch ten nadele van werkgever en werknemer.

Art. 3. De classificatiemethode if-ic

De sectorale referentiefuncties werden beschreven en gewogen volgens de "if-ic methode".

Deze analytische methode werd ontwikkeld door de vereniging zonder winstoogmerk genaamd "Instituut functieclassificatie - Institut de classification de fonctions" (vzw if-ic), Saintelettesquare 13-15 te 1000 Brussel, in samenwerking met de sociale partners van het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten.

De vzw if-ic is systeemhouder van de classificatiemethode.

In de vzw if-ic wordt het ontwikkelingsproces van de sectorale functieclassificatie begeleid door de "if-ic stuurgroep", samengesteld uit vertegenwoordigers van de organisaties die erkend zijn in het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten.

De if-ic stuurgroep beslist bij unanimiteit. Indien geen consensus kan worden bereikt, kan het probleem worden voorgelegd aan het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten.

De if-ic stuurgroep :

- bepaalt welke sectorale referentiefuncties worden omschreven;
- valideert de sectorale functiebeschrijvingen;
- valideert de wegingen van de sectorale functiebeschrijvingen;
- bepaalt welke sectorale referentiefuncties een onderhoud vereisen;
- bepaalt welke sectorale referentiefuncties worden geschrapt;
- bepaalt en keurt de afspraken over de werking van de "if-ic technische werkgroep" goed.

In de vzw if-ic worden de technische werkzaamheden begeleid door de "if-ic technische werkgroep" bestaande uit experts-classificatiedeskundigen van werkgevers- en werknemersorganisaties aangewezen door de organisaties die erkend zijn in het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten. De if-ic technische werkgroep beslist in consensus.

De if-ic technische werkgroep :

- maakt de sectorale functiebeschrijvingen;
- weegt de sectorale functiebeschrijvingen volgens de if-ic methode met het oog op validering in de if-ic stuurgroep;
- adviseert de if-ic stuurgroep tot onderhoud van bestaande sectorale functiebeschrijvingen of tot schrapping van verouderde functiebeschrijvingen.

De if-ic medewerkers stellen de sectorale functiebeschrijvingen voor aan de if-ic technische werkgroep op basis van interviews in de instellingen.

De sectorale functiebeschrijvingen zijn genderneutraal opgesteld.

Elke functiebeschrijving wordt als volgt opgemaakt :

- titel met vermelding M/V;
- unieke functiecode, functiecategorie
- functiedepartement, functiefamilie;
- algemeen doel;
- activiteiten en taken;
- criteria.

Elk van de functiebeschrijvingen wordt geanalyseerd op basis van volgende waarderingscriteria :

1. Kennis en kunde : kennis, kunde en vaardigheden, evenals de inwerktijd die nodig zijn om de functie op een normaal niveau te kunnen uitoefenen, ongeacht hoe deze kennis verworven wordt;
2. Leidinggeven : hiërarchisch of niet-hiërarchisch aansturen van medewerkers in de organisatie naar het bereiken van de vooropgestelde doeleinden; het hiërarchisch leidinggeven is het aansturen en toezicht houden op de werkzaamheden van een groep hiërarchisch ondergeschikte medewerkers in dezelfde organisatie. Niet-hiërarchisch leidinggeven is het aansturen van medewerkers in dezelfde organisatie in het kader van taakdelegatie of het vaktechnisch aansturen van medewerkers in structurele projecten;
3. Communicatie : vereiste vaardigheden inclusief empathische vaardigheden om relaties, zowel mondeling als schriftelijk, intern of extern, met (groepen) mensen te onderhouden bij een normale uitoefening van de functie; de aard van de contacten alsook de complexiteit van de contacten in de uitvoering van de functie;
4. Probleemoplossing : moeilijkheidsgraad van de problemen en samenhang van de diverse taken en situaties in de uitoefening van de functie;

5. Verantwoordelijkheid : de beslissingsruimte of autonomie waarover de functiehouder beschikt en de impact van de beslissingen op materieel of immaterieel vlak voor de organisatie of andere functies in de organisatie;

6. Omgevingsfactoren : factoren die bezwarend, ongunstig of gevaarlijk zijn bij het normaal uitoefenen van de functie, met andere woorden de structurele ongemakken in de uitoefening van de taken op materieel, fysiek of psychisch vlak en de mate waarin die voorkomen.

De analyse van de referentiefuncties op basis van deze waarderingscriteria heeft als resultaat het toekennen van een score voor elk criterium. De optelsom van de score per criterium leidt tot een totale waarderingsscore voor elke sectorale referentiefunctie.

De waarderingsscore van de sectorale referentiefuncties wordt nooit publiek bekendgemaakt.

Art. 4. Functiecategorieën en functiedepartementen

Aan de hand van de totale waarderingsscore voor elke referentiefunctie wordt een rangorde van de sectorale referentiefuncties opgemaakt.

Die rangorde maakt het mogelijk om de sectorale referentiefuncties op basis van hun waarderingsscores te clusteren in categorieën van functies met een gelijke waarde. Er zijn 17 categorieën van toepassing.

Elke categorie heeft een boven en een ondergrens, uitgedrukt in waarderingsscores.

- Categorie 4 : waarderingsscore tussen 128 en 144,5.
- Categorie 5 : waarderingsscore tussen 145 en 164,5.
- Categorie 6 : waarderingsscore tussen 165 en 188,5.
- Categorie 7 : waarderingsscore tussen 189 en 211,5.
- Categorie 8 : waarderingsscore tussen 212 en 238,5.
- Categorie 9 : waarderingsscore tussen 239 en 270.
- Categorie 10 : waarderingsscore tussen 270,5 en 304,5.
- Categorie 11 : waarderingsscore tussen 305 en 343,5.
- Categorie 12 : waarderingsscore tussen 344 en 387,5.
- Categorie 13 : waarderingsscore tussen 388 en 435,5.
- Categorie 14 : waarderingsscore tussen 436 en 489,5.
- Categorie 15 : waarderingsscore tussen 490 en 543,5.
- Categorie 16 : waarderingsscore tussen 544 en 598,5.
- Categorie 17 : waarderingsscore tussen 599 en 654,5.
- Categorie 18 : waarderingsscore tussen 655 en 709,5.
- Categorie 19 : waarderingsscore tussen 710 en 763,5.
- Categorie 20 : waarderingsscore tussen 764 en 815.

De toegekende categorie per referentiefunctie wordt opgenomen in de functiewijzer in bijlage 1.

Art. 5. De sectorale referentiefuncties worden eveneens ondergebracht in 6 functiedepartementen en 14 functiefamilies. Binnen het functiedepartement verpleging en verzorging wordt eveneens een onderverdeling gemaakt naargelang de sector(en) waarin de functies voorkomen :

1. Administratie

- a. administratie;
- b. financiële dienst;
- c. informatica;
- d. personeelsdienst.

2. Hotel, logistiek en techniek

- a. hoteldienst;
- b. technische dienst;
- c. magazijn en verkoop;
- d. keuken.

3. Medisch-technisch en apotheek

- a. apotheek;
- b. laboratorium;
- c. medisch-technische dienst.

4. Paramedisch

- a. paramedische diensten.

5. Psycho-sociaal

- a. psycho-sociale dienst.

6. Verpleging-verzorging

- a. alle sectoren;
- b. algemene ziekenhuizen;
- c. psychiatrie;
- d. residentiële ouderenzorg/thuisverpleging;
- e. revalidatie/wijkgezondheidscentra/bloed-transfusiecentra.

De departementen en functiefamilies zijn indicatief om een vlotte lezing mogelijk te maken.

Art. 6. In bijlage 1 van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt de functiewijzer opgenomen.

De functiewijzer bevat een lijst met vermelding van :

- de titel van de sectorale referentiefuncties;
- de categorie waartoe de sectorale referentiefunctie behoort;
- de unieke if-ic functiecode per sectorale referentiefunctie;
- het functiedepartement en de functiefamilie waartoe de sectorale referentiefunctie behoort.

Art. 7. In bijlage 2 van deze collectieve arbeidsovereenkomst worden de beschrijvingen van alle sectorale referentiefuncties integraal opgenomen.

Elke sectorale functiebeschrijving vermeldt :

- de titel van de sectorale referentiefunctie;
- de categorie waartoe de sectorale referentiefunctie behoort;
- de unieke if-ic functiecode per sectorale referentiefunctie;
- het functiedepartement en de functiefamilie waartoe de sectorale referentiefunctie behoort;
- algemeen doel;
- activiteiten en taken;
- criteria.

Art. 8. Het onderhoud van de sectorale referentiefuncties

Onder "onderhoud" wordt verstaan :

- het aanpassen van bestaande sectorale functiebeschrijvingen omdat de inhoud van de functie gewijzigd is;
- het toevoegen van nieuwe sectorale functiebeschrijvingen omdat er bijkomende functies ontstaan;
- het schrappen van bestaande sectorale functiebeschrijvingen omdat functies verdwijnen.

Minstens één keer per jaar beslist de if-ic stuurgroep voor welke sectorale referentiefuncties een onderhoudsprocedure wordt opgestart, teneinde de sectorale functieclassificatie actueel te houden.

Hiervoor kunnen de werknemers- en werkgeversorganisaties vertegenwoordigd in het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten evoluties in organisaties en in functies melden.

Vragen tot onderhoud moeten gemeld worden aan de vzw if-ic met het formulier in bijlage 3.

Art. 9. § 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten onder de sectoraal opschortende voorwaarde dat de bevoegde overheid een structureel en aan de geïndexeerde lonen aangepast budget, specifiek voor een (gedeeltelijke) invoering

van het sectoraal functieclassificatiesysteem, juridisch bindend garandeert aan de ondertekenende partijen.

§ 2. Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat de sectorale implementatie bedongen in onderhavige overeenkomst beperkt wordt ten belope van de effectieve tenlasteneming van de kost ervan, door de bevoegde voogdijoverheid middels structurele financiering ten behoeve van de invoering ter beschikking gesteld wordt.

§ 3. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt ten vroegste in werking op 28 september 2016 en is gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan op verzoek van de meest gerede ondertekenende partij worden herzien of opgezegd met inachtneming van een opzeggingstermijn van zes maanden.

De organisatie die het initiatief tot herziening of opzegging neemt, moet in een gewone brief aan de voorzitter van het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten de redenen ervan aangeven en amendementsvoorstellen indienen. De andere organisaties verbinden zich ertoe deze binnen een maand na ontvangst ervan in het Paritair Comité voor de gezondheidsinrichtingen en -diensten te bespreken.

Bijlage 1 : functielijst;

Bijlage 2 : functiebeschrijvingen;

Bijlage 3 : formulier onderhoudsprocedure.

De bijlages zijn nog niet beschikbaar in Word, maar ze kunnen geraadpleegd worden op onze website via de rechtstreekse link: <http://www.werk.belgie.be/CAO/330/330-2016-011607.pdf>